

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Summa Casuum
Conscientiæ, Sive De Instructione Sacerdotum Lib. VII**

Toledo, Francisco de

Coloniæ Agrippinæ

54. De irregularitate ex defectu liberationis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

De irregularitate ex defectu liberationis.

CAPVT LV.

Prepositus can. i. d. 50. num. 12. huiusmodi irregularitatem hoc appellat nomine, ideo nos eo vsi sumus. Ita Ana. c. magnus, de corp. vitia. qui, inquit, alteri est obligatus, etiam si non sit seruus, non est liber; est enim quedam species seruitutis; ideo post irregularitatem originis merito hæc sequitur, quia proximè ei accedit. Duo autem hominum genera hanc irregularitatem contrahunt, nempe curiales, & obligati ad ratiocinia, de quibus fit mentio can. præterea, d. 51. Curiales dicuntur, qui curiæ officio tenentur, vt iudices, aduocati forenses, notarij, milites, & similes ministri. Hi, vt notat Prepo. eod. can. allegato, si perpetuò sunt obligati, perpetuò repelluntur à promotione; si vero non, tunc deposito officio, liberatique ab onere ordinari possunt, nisi in duobus casibus, quos notat Gloss. can. ecce, d. 51. nempe quando homicidio, aut mutilationi se immiscuerunt; tunc enim irregulares sunt, etiam deposito officio, qua de causa, nec miles ordinari potest, etiam deposita militia, nimirum si occidit, aut mutilauit. Secus verò potest, vt dicit eadem Gloss. can. si quis, eadem d. Alter casus est, quando officium infame exerceuerunt, quales histiones, & alij vile ministerium exercentes apud curiã, nempe facillites, aut carnifices, vel similes. In his duobus casibus, etiam deposito officio manent irregulares, indigentq; dispensatione. Ceteros verò curiales Ecclesia repellit ante liberationem ab officijs, tum ne patiantur molestias, dum à curia reputantur, vt dicitur can. designata, d. 51. tum quia hi, non affectu Religionis, sed vt ratiocinia officiorum fugiant, videntur ad Ecclesiam se transferre, can. curiales d. 53.

Sunt alij publicis ratiocinijs obligati, vt tutores, curatores, procuratores, aliaq; administrationes publicas, aut priuatarum personarum habentes, ob quas tenentur reddere rationem, & hi dicuntur proprie obligati ad ratiocinia, de quibus est titulus in decr. de obligatis ad ratiocinia. ubi Gloss. communiter recepta hæc, quæ sequuntur adnotat.

Primò, obligatus personæ miserabili, etiam non deposito onere ordinari potest, quia miserabilium personarum quilibet curam suscipere potest 21. q. 3. can. peruenit.

Secundò, obligatus personæ Ecclesiasticæ, etiam non deposito onere ordinatur; in hoc enim non molestatur Ecclesiasticus, ut infamatur, quod ordinet personas cum detrimento aliorum, ut infamatur si esset persona secularis, cui obligatus erat. Hæc dictum deducitur ex can. peruenit d. 86.

Tertiò, obligatus personæ seculari publicæ ante reddendam rationem, etiam onere deposito non ordinatur; sunt enim rationcinia publica ex administratione prius reddenda: ordinatur tamen, si alias est debitor ratione personæ, & non ratione administrationis; tunc enim ante redditam rationem non promouetur. C. de Episc. & Cle. l. officiales.

Quartò, si rationcinia sunt ex administratione erga personam priuatam, deposita administratione, & onere, etiam ante redditam rationem ordinari potest, nisi lis ei ante promotionem vel in ipsa promotione moueatur super administratione, nisi manifestum sit, ipsum de dolo teneri.

Quintò, si lis mota est, tunc, si de dolo est, non debet ordinari ante finem litis, can. tantis d. 81. debet tamen taxari tempus in quo causa decidatur.

Sextò, si lis mota est, non de dolo, sed de culpa, promovetur potest non obstante reclamatione creditoris, quia lis agitur potest, sicut prius, & coram eodem iudice, de for. compet. cap. proposuisti.

Septimò, debitor, si prohibente creditore fuerit promotus ad clericatum, non deponitur propter hoc, sed bona eius venduntur in solum, & si non sufficiant, Episcopus tenetur, qui abstulit debitori occasionem negotiandi, & lucrandi, ut solueret; iam enim factus clericus non potest negotiari. d. 88. can. si nunciari. Hoc intelligo, nisi cedat bonis, cessione enim facta non impeditur, sed potest promoueri, iuxta Gloss. can. præterea d. 51. & Præposit. ibidem. Hæc est irregularitas ex defectu liberationis, super quam, sicut nec super seruitutem Episcopus dispensat, ut ante liberationem promoueatur.

De irregularitate ex defectu ætatis.

CAPVT LV.

Defectus legitimæ ætatis facit hominem irregularem donec ad eam perueniat, ut dicit Præposit. can. 1. d. 50. Et autem ætas suscipiendis ordinibus legitima iure hu-